

ΣΑΝ ΝΑ ΉΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

- 1870** - Λήγει η Δ' Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως.
- 1913** - Ο ελληνικός στρατός κυριεύει την Πρεμετή ενώ οι Τούρκοι εγκαταλείπουν το Δελβινάκι.
- 1914** - Ανακρύσσεται η αυτονομία της Βορ. Ηπείρου και σχηματίζεται προσωρινή κυβέρνηση στο Αργυρόκαστρο, υπό του Γ. Χριστάκη-Ζωγράφου.
- 1922** - Η Βρετανία ανακρύσσει την Αίγυπτο κυρίαρχο και ανεξάρτητο κράτος.
- 1933** - Ο Χίτλερ εκμεταλλευόμενος τον εμπροσμό του Ράιχσταγκ της προηγούμενης πείθει τον πρόεδρο Πάουλ φον Χίντενμπουργκ και προσυπογράφει διάταγμα «περί προστασίας του λαού και του κράτους», αναστέλλοντας κάθε συνταγματική προστασία των πολιτικών, ατομικών & περιουσιακών δικαιωμάτων των πολιτών, εγκαθιδρύοντας δικτατορία.
- 1940** - Γίνονται τα εγκίνια δύο σταθμών ασυρμάτου με το εξωτερικό, στο Χαρβάτι και στη Λούτσα.
- 1940** - Η τανία Όσα Πάιρνει ο Άνεμος σαρώνει τα Όσκαρ.
- 1941** - Ο διάδοχος Παύλος και η συνοδεία του φτάνουν στα Γιάννενα, στο πλαίσιο της περιοδείας του στο μέτωπο.
- 1943** - Δίνεται η πρώτη συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών στο θέατρο «Ολύμπια» υπό τη διεύθυνση του Μανώλη Καλομοίρη.
- 1949** - Ανακαλύπτεται η κρύπτη και το τυπογραφείο, στο οποίο τυπώνεται η αντιστασιακή εφημερίδα Μωριάς.
- 1953** - Οι Τζ. Γουάσον και ο Φρ. Κρικ ανακοινώνουν σε φίλους ότι ανακάλυψαν τη χημική δομή του DNA. Η επίσημη ανακοίνωση θα λάβει χώρα στις 25 Απριλίου μετά τη δημοσίευση στο Nature του Απριλίου.
- 1955** - Ιστημένες δυνάμεις επιτίθενται σε αιγυπτιακές στρατιωτικές βάσεις στη Γάζα, σκοτώνοντας 36 στρατώτες και έξι πολίτες. Οι Αιγύπτιοι διαμαρτύρονται έποντα στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.
- 1959** - Η ελληνική Βουλή απορρίπτει την πρόταση μομφής που κατέθεσε η αντιπολίτευση για τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου για το Κυπριακό, με 170 ψήφους υπέρ και 117 κατά και τον Σοφοκλή Βενιζέλο να κραυγάζει: «Ζήτω η Ένωσις!».
- 1966** - Πενταετές πρόγραμμα επανεξοπλισμού Ελλάδας-Τουρκίας εξαγγέλλουν οι ΗΠΑ, αλλά θέτουν ως προϋπόθεση να μην θέλουν οι δύο χώρες σε σύγκρουση λόγω της Κύπρου.
- 1967** - Με μπουλντόζες του δήμου, ο δήμαρχος Αθηναίων Γεώργιος Γλυτάς καταστρέφει αιφνιδιαστικά δρόμο που είχε διανοιχθεί παρανόμως από το υπουργείο Συγκοινωνιών για να διευκολυνθούν τα τρόλες, στην πλατεία του σταθμού Λαρίσης.
- 1991** - Τερματίζεται ο Πόλεμος του Κόλπου.
- 1994** - Συρία, Ιορδανία και Λίβανος αποχωρούν από τις ειρηνευτικές συνομιλίες με το Ισραήλ, λόγω της σφαγής των Παλαιστινίων στη Χεβρώνα.
- 1999** - Η ελληνική ομάδα του ανσάμπλ κερδίζει το πρώτο χρυσό μετάλλιο στην ιστορία της στο διεθνές τουρνουά της Μαδέρα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- 1900** - Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος, φιλόσοφος
- 1901** - Λάινους Πόλινγκ, Αμερικανός χημικός
- 1903** - Δημήτρης Γκόγκος, τραγουδοποιός
- 1953** - Πωλ Κρούγκμαν, οικονομολόγος

ΘΑΝΑΤΟΙ

- 1897** - Δημ. Καλλιφρονάς, αγωνιστής & πολιτικός
- 1897** - Εμμανουήλ Κοκκίνης, οπλαρχηγός
- 1916** - Χένρι Τζέιμς, συγγραφέας
- 1972** - Κων/νος Μανιαδάκης, στρατιωτ. & πολιτικός
- 1977** - Γεωργία Μπτάκη, τραγουδίστρια
- 2000** - Κωνσταντίνος Δ. Δαβάκης, νομάρχης
- 2003** - Νίνος Δημόπουλος, σκηνοθέτης
- 2007** - Χρυσόστομος Θέμελης, μπροπολίτης
- 2012** - Τάκης Παπαθασιλεύου, πολιτικός
- 2015** - Γιώργος Καλογήρου, πολιτικός

Η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία και το Βορειοηπειρωτικό ζήτημα

Στην Αλβανία, οι Έλληνες θεωρούνται «εθνική μειονότητα», ενώ οι Βλάχοι ελληνικής εθνικής συνείδησης συγκαταλέγονται με τους υπόλοιπους Βλάχους ως «γλωσσική μειονότητα».

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στη διάσκεψη του Παρισιού του 1919, η ελληνική μειονότητα αριθμούσε 120.000 κατοίκους, ενώ η τελευταία απογραφή υπό το κομμουνιστικό καθεστώς (1988) αναφέρει μόνο 58.785. Εντούτοις, η περιοχή που μελετήθηκε, περιορίστηκε στα νότια σύνορα της χώρας, στα 99 χωριά της αποκαλούμενης «ελληνικής μειονοτικής ζώνης». Υπό τον περιορισμό αυτό, η συγκεκριμένη απογραφή παρουσίαζε το μέγεθος της μειονότητας κατά πολύ συρρικνωμένο από την πραγματική εικόνα, αποκλείοντας σημαντικές συγκεντρώσεις της ελληνικής μειονότητας εκτός της μειονοτικής ζώνης (π.χ. στην Χειμάρρα, στην Κορυτσά, στην Αυλώνα).

Πηγές από την ελληνική μειονότητα έχουν υποστηρίξει ότι υπάρχουν ως και 500.000 Έλληνες στην Αλβανία που αντιστοιχεί στο 12% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Σε μια εθνολογική μελέτη του 1995, ο αριθμός των Ελλήνων στη Βόρειο Ήπειρο μόνο, υπολογίζεται σε 40.000, ενώ στην υπόλοιπη χώρα υπάρχουν ακόμη 20.000 Έλληνες. Η οργάνωση εθνών και λαών υπολογίζει την ελληνική μειονότητα σε 70.000 περίπου άτομα. Άλλες ανεξάρτητες πηγές υπολογίζουν ότι ο αριθμός Ελλήνων στη βόρειο Ήπειρο είναι 117.000 (περίπου 3,5% του συνολικού πληθυσμού), ένας αριθμός κοντά στην εκτίμηση που παρέχεται από την CIA (2006) (περίπου 3%, δηλαδή 103.000). Άλλα αυτός ο αριθμός ήταν 8% από την ίδια πηγή έναν

χρόνο πριν δηλαδή 230.000. Πάντως ο Πληθυσμός της Ελληνικής Μειονότητας κυμαίνεται σύμφωνα με τις πολλές πηγές της Αλβανίας σε περίπου 300.000 άτομα δηλαδή περίπου 7,5%. Σε αυτούς τους αριθμούς πρέπει να προστεθούν και περίπου 250.000 Έλληνες της βόρειου Ήπειρου που κατοικούν σήμερα στην Ελλάδα. Οι εντάσεις μεταξύ των δύο κρατών στο θέμα της ελληνικής μειονότητας διατηρήθηκαν και μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, ενώ επίσημα η εμπόλεμη κατάσταση μεταξύ των δύο χωρών ίσχυε μέχρι το 1987. Οι σχέσεις πέρασαν για ένα σύντομο διάσπαμα ιδιαίτερη κρίση μετά από την πώση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Αλβανία, το 1991. Το 1993 οι αλβανικές αρχές απέλασαν τον Ελληνο-ορθόδοξο Μπροπολίτη Αργυροκάστρου, με την αιτιολογία ότι επέδειξε ανατρεπτική συμπεριφορά. Η κρίση στις σχέσεις επιδεινώθηκεν στα τέλη Αυγούστου του 1994, όταν αλβανικό δικαστήριο καταδίκασε πέντε μέλη (και ένα έκτο μέλος αργότερα) του εθνικού ελληνικού πολιτικού κόμματος «Ομόνοια», με το αιτιολογικό της υπονόμευσης του αλβανικού κράτους. Η Ελλάδα αντέδρασε παγώνοντας όλη την οικονομική ενίσχυση της Ε.Ε. προς την Αλβανία, κλείνοντας τα σύνορα της με την Αλβανία και, μετάξυ Αυγούστου-Νοεμβρίου 1994, απελαύνοντας πάνω από 115.000 παράνομους Αλβανούς μετανάστες. Όμως από τον Δεκέμβριο του 1994, η κρίση ξεπεράστηκε: η Ελλάδα άρχισε να επιτρέπει την περιορισμένη οικονομική ενίσχυση της Ε.Ε. στην Αλβανία, ενώ η Αλβανία απελευθέρωσε δύο από τους καπνογορουμένους της «Ομόνοιας» και μείωσε τις ποινές των υπόλοιπων τεσσάρων. Στα επόμενα έτη, οι εντάσεις περιορίστηκαν κυρίως κατά την διάρκεια

εκλογικών περιόδων στην Αλβανία (είτε βουλευτικών είτε δημοτικών) και ιδιαίτερο φανατισμό στην κοινή γνώμη δημιουργούσε πιθανή εκλογή υποψηφίων του κόμματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το οποίο εκπροσωπεί πολιτικά την μειονότητα. Το 2000, οι αλβανικές δημοτικές εκλογές επικρίθηκαν από διεθνείς οργανισμούς ανθρώπινων δικαιωμάτων για σοβαρές παρατυπίες, που αναφέρθηκαν ότι κατευθύνονταν κατά υποψηφίων του κόμματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές (Φεβρουάριος 2007) συμμετείχε ομαντικός αριθμός υποψηφίων από την μειονότητα. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση στην Χειμάρρα, όπου ο Βασίλης Μπολλάνος, υποψήφιος εκπρόσωπος της μειονότητας, επανεκλέχθηκε δήμαρχος με ποσοστό 57,13%, παρόλο που τα δύο κύρια αλβανικά κόμματα (κυβέρνησης και αντιπολίτευσης) τοποθέτησαν κοινό υπόψηφιο εναντίον του. Έλληνες παρατηρήστηκαν στην ελληνική διαδικασίας είχαν εκφράσει την ανησυχία τους για παρατυπίες στην εκλογή διαδικασία.

Τα 99 χωριά της «ελληνικής μειονοτικής ζώνης» στη βόρειο Ήπειρο χρησιμοποιούν επισήμως τα ελληνικά ως κύρια γλώσσα. Έχουν υπάρξει όμως, διάφορα ζητήματα μεταξύ ελληνικής μειονότητας και αλβανικών αρχών.

Στην Αλβανία σήμερα υπάρχουν νομοθεσίες για την διατήρηση και την προστασία της ελληνικής μειονότητας της Β. Ήπειρου (που ανάλογα την πηγή κυμαίνεται από 135.000 ως 400.000 άτομα), αλλά δεν προύνται πάντα. Ένα σημαντικό κομμάτι της ελληνικής εθνικής μειονότητας της Β. Ήπειρου ζει και εργάζεται σήμερα στην Ελλάδα (περίπου 250.000 άτομα).